

Carl Sargeant AC / AM
Y Gweinidog Llywodraeth Leol a Chymunedau
Minister for Local Government and Communities

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

July 2012

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref

Arweinwyr a Phrif Weithredwyr yr Awdurdodau
Lleol

Cadeiryddion y Byrddau Gwasanaethau Lleol

Gorffennaf 2012

CYFAMOD CYMUNED Y LLUOEDD ARFOG A HYRWYDDWYR Y LLUOEDD ARFOG MEWN AWDURDODAU LLEOL

Dioch yn fawr i bawb ohonoch a ddaeth i'r gynhadledd "Cefnogi ein Cymuned Lluoedd Arfog" ar 8 Chwefror. Gan fod yr awdurdodau lleol newydd yn eu lle erbyn hyn mae'n amserol imi fynd ar drywydd rhai o'r materion y cyfeiriwyd atynt yn y digwyddiad.

Ysgrifennodd John Davies ataf ar 28 Chwefror i roi gwybod imi am y datblygiadau o fewn Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC). Tynnodd sylw arbennig at y cynlluniau i ddatblygu Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth i fod yn sbardun ar gyfer cryfhau'r berthynas rhwng yr awdurdodau lleol a Chymuned y Lluoedd Arfog. Roedd John hefyd yn awyddus i weld cynrychiolydd o lywodraeth leol ar fy Grŵp Arbenigol ar Anghenion Cymuned y Lluoedd Arfog yng Nghymru, ac rwy'n falch o gadarnhau fod cynrychiolydd o CLILC wedi mynychu'r cyfarfod ar 2 Mai.

Rwy'n croesawu agwedd CLILC ac yn edrych ymlaen at weld protocol yn ei le, a hwnnw'n un y mae pob un o awdurdodau lleol Cymru wedi ymrwymo iddo. Er hynny, nid wyf am weld yr awdurdodau lleol yn disgwyl nes bod y protocol hwn yn ei le cyn bwrw ymlaen â'u cynlluniau i gyflwyno Cyfamodau Cymunedol. Wrth annerch y gynhadledd, eglurais fy mod yn disgwyl i holl awdurdodau lleol Cymru edrych ar y posibilrwydd o gyflwyno Cyfamod ac rwy'n falch o ddeall fod amryw o awdurdodau lleol wedi symud tuag at wneud hynny. Gan fod yr awdurdodau lleol newydd bellach yn eu lle, hoffwn eich atgoffa o'm safbwynt ar y mater hwn a gofyn ichi roi gwybod imi am eich cynlluniau a'u hynt. Wrth gwrs, mae gan y

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

English Enquiry Line 0845 010 3300
Llinell Ymholiadau Cymraeg 0845 010 4400
Correspondence: Carl.Sargeant@wales.gsi.gov.uk

Wedi'i argraffu ar bapur wedi'i ailgylchu (100%)

Printed on 100% recycled paper

Weinyddiaeth Amddiffyn Gynllun Grant Cyfamod Cymunedol sy'n rhoi cymorth ariannol i brosiectau lleol ac mae hawl gan yr awdurdodau lleol hynny sydd wedi cyflwyno Cyfamod Cymunedol i ymgeisio amdano. Dydd Gwener 24 Awst yw dyddiad cau'r Weinyddiaeth Amddiffyn ar gyfer y rownd ymgeisio nesaf, a bydd rownd bellach yn dilyn, gan ddod i ben ar 28 Tachwedd.

Ar 19 Mehefin cyhoeddais 'Cydamcanu – Cydymdrechu' sef canllawiau ar gynllunio a darparu gwasanaethau mewn ffordd integredig ar gyfer awdurdodau lleol a'u partneriaid. Hoffwn fanteisio ar y cyfle hwn i'ch atgoffa y dylech ystyried gofynion penodol Cymuned y Lluoedd Arfog fel rhan o'ch asesiad o anghenion strategol, er mwyn cyfrannu i'r Cynlluniau Integredig Sengl. Mae'n amlwg fod perthynas agos rhwng iechyd a lles Cymuned y Lluoedd Arfog a phynciau fel tai, addysg, gofal iechyd ac ati, ac mae'n bwysig fod gwaith y Byrddau Gwasanaethau Lleol yn arwain at lunio cysylltiadau priodol. Mae angen inni sicrhau bod Cymuned y Lluoedd Arfog yn gallu manteisio ar wasanaethau cyhoeddus i'r un graddau â phawb arall fel nad yw eu gwasanaeth milwroi yn eu rhoi dan anfantais o gwbl.

Gwn fod rhai awdurdodau lleol wedi cyflwyno hyrwyddwyr cymunedol. Rwy'n bwriadu gofyn i'm Grŵp Arbenigol ystyried sut y gellid ffurfioli'r swyddi hyn yn y dyfodol, ee drwy gyflwyno cylch gwaith cyson ledled Cymru. Yn y lle cyntaf, fodd bynnag, hoffwn weld hyrwyddwyr sydd eisoes yn eu lle yn cyflawni'r gwaith.

Byddwn yn ddiolchgar pe gallech ddarparu gwybodaeth am y canlynol:

- Hynt y gwaith o gyflwyno Cyfamod Cymunedol
- A ydych wedi cyflwyno Hyrwyddwr Cymuned y Lluoedd Arfog neu beidio
- Swyddogaeth yr Hyrwyddwr hwnnw

Rhowch wybod i'm swyddog (Laura Thomas yn y Gangen Tân a Lluoedd Arfog laura.thomas@wales.gsi.gov.uk) erbyn 10 Awst 2012.

Carl Sargeant AC / AM
Y Gweinidog Llywodraeth Leol a Chymunedau
Minister for Local Government and Communities

Community Covenant

AN ARMED FORCES COMMUNITY COVENANT

BETWEEN

WREXHAM COUNTY BOROUGH COUNCIL, REPRESENTATIVES OF THE
WREXHAM LOCAL SERVICE BOARD,
THE CIVILIAN COMMUNITY OF WREXHAM

AND

THE ARMED FORCES COMMUNITY IN WREXHAM

**We, the undersigned, agree to work and act together to
honour the Armed Forces Community Covenant.**

Signed by the following organisations on 5th April 2013:

All logos of organisations signing

SECTION 1: PARTICIPANTS

1.1 This Armed Forces Community Covenant is made between:

The serving and former members of the Armed Forces and their families working and residing in Wrexham

And

Wrexham County Borough Council (WCBC)

And

Wrexham Local Service Board (LSB)

And

The Charitable and Voluntary Sector

And

Other members of the civilian community of Wrexham

SECTION 2: PRINCIPLES OF THE ARMED FORCES COMMUNITY COVENANT

- 2.1 The Armed Forces Community Covenant is a voluntary statement of mutual support between a civilian community and its local Armed Forces Community. It is intended to complement the Armed Forces Covenant, which outlines the moral obligation between the Nation, the National Government and the Armed Forces, at the local level.
- 2.2 The purpose of this Community Covenant is to encourage support for the Armed Forces Community working and residing in Wrexham and to recognise and remember the sacrifices made by members of this Armed Forces Community, particularly those who have given the most. This includes in-Service and ex-Service personnel their families and widow(er)s in Wrexham.
- 2.3 For Wrexham County Borough Council and partner organisations, the Community Covenant presents an opportunity to bring their knowledge, experience and expertise to bear on the provision of help and advice to members of the Armed Forces Community. It also presents an opportunity to build upon existing good work on other initiatives.
- 2.4 For the Armed Forces community, the Community Covenant encourages the integration of Service life into civilian life and encourages members of the Armed Forces community to help their local community.

SECTION 3: OBJECTIVES AND GENERAL INTENTIONS

Aims of the Community Covenant

- 3.1 The Armed Forces Community Covenant complements the principles of the Armed Forces Covenant which defines the enduring, general principles that should govern the relationship between the Nation, the Government and the Armed Forces community
- 3.2 It aims to encourage all parties within a community to offer support to the local Armed Forces community and make it easier for Service personnel, families and veterans to access the help and support available from the Ministry of Defence, from statutory providers and from the Charitable and Voluntary Sector. These organisations already work together in partnership at local level.
- 3.3 The scheme is intended to be a two-way arrangement and the Armed Forces community are encouraged to do as much as they can to support their community and promote activity which integrates the Service community into civilian life.

SECTION 4: Measures

- 4.1 Working in partnership WCBC will lead on the work to co-ordinate mutual support between the Armed Forces and the community within Wrexham County Borough.
- 4.2 WCBC in partnership will develop an action plan to support the delivery of agreed priorities to "in service" and "ex-service" personnel and their families in four key areas:
 - Education
 - Skills and Employment
 - Housing
 - Health and Well being
- 4.3 Partners in conjunction with Welsh Government will work together to map where the veteran population of Wrexham is located, in order to better understand the specific needs of this population in Wrexham and will signpost what maybe available for their support.
- 4.4 WCBC in partnership will develop a communication strategy in order to ensure that key services are effectively signposted to members of the Armed Forces service community.
- 4.5 WCBC in partnership will encourage the recognition of Armed Forces through activities such as Freedom, Homecoming and Remembrance Parades and support Armed Forces Day.
- 4.6 WCBC in partnership will work with the Wrexham County Borough Community to access the Community Covenant Grant Fund, in order to deliver financial support to projects at a local level that will strengthen the ties or mutual understanding of the Armed Forces community and the wider community in which they live.

4.7 WCBC in partnership will report annually to WCBC Executive Board on the progress operation and progress of the Armed Forces community covenant in Wrexham.

CONTACT PERSONNEL AND TELEPHONE NUMBERS

MOD DCDS (Pers&Trg) Covenant Team

Email address: covenant-mailbox@mod.uk
Address: DCDS (Pers) Covenant Team
Zone D, 6th Floor
Ministry of Defence
Main Building
Whitehall
London
SW1A 2HB

In-Service representative(s)

Contact Name: TBC
Title:
Telephone:
Address:

Wrexham County Borough Council

Contact Name: Cllr David Griffiths
Title: Armed Forces Champion
Telephone: 01978 292273
Email: David.Griffiths@wrexham.gov.uk
Address: Guildhall, Wrexham. LL11 1AY

THE ARMED FORCES COVENANT

An Enduring Covenant Between

The People of the United Kingdom
Her Majesty's Government

– and –

All those who serve or have served in the Armed Forces of
the Crown

And their Families

The first duty of Government is the defence of the realm. Our Armed Forces fulfil that responsibility on behalf of the Government, sacrificing some civilian freedoms, facing danger and, sometimes, suffering serious injury or death as a result of their duty. Families also play a vital role in supporting the operational effectiveness of our Armed Forces. In return, the whole nation has a moral obligation to the members of the Naval Service, the Army and the Royal Air Force, together with their families. They deserve our respect and support, and fair treatment.

Those who serve in the Armed Forces, whether Regular or Reserve, those who have served in the past, and their families, should face no disadvantage compared to other citizens in the provision of public and commercial services. Special consideration is appropriate in some cases, especially for those who have given most such as the injured and the bereaved.

This obligation involves the whole of society: it includes voluntary and charitable bodies, private organisations, and the actions of individuals in supporting the Armed Forces. Recognising those who have performed military duty unites the country and demonstrates the value of their contribution. This has no greater expression than in upholding this Covenant.

Cyfamod Cymunedol

Cyfamod Cymunedol y Lluoedd Arfog

Rhwng

Cyngor Sir Ynys Môn

Cynrychiolwyr Medrwn Môn

A Lluoedd Arfog Ynys Môn

**Rydym ni sydd wedi llofnodi isod yn cytuno i weithio a
gweithredu gyda'n gilydd i anrhydeddu'r Cyfamod Cymunedol y
Lluoedd Arfog**

Rhan 1: Y Sawl sydd yn rhan o'r Cyfamod

- 1.1 Gwnei'r Cyfamod Cymunedol Lluoedd Arfog rhwng Aelodau cyfredol a chyn-Aelodau'r Lluoedd Arfog a'i teuluoedd sydd yn gweithio ac yn byw ar

Ynys Môn

a Chyngor Sir Ynys Môn

a

Medrwn Môn

ac

Aelodau eraill o'r gymuned sifilian

Rhan 2: Egwyddorion Cyfamod Cymunedol y Lluoedd Arfog

- 2.1 Datganiad gwirfoddol o gyd-gefnogaeth yw Cyfamod Cymunedol y Lluoedd Arfog rhwng cymuned sifilian a'i chymuned Lluoedd Arfog. Bwriedir iddo fynd law yn llaw gyda'r Cyfamod Lluoedd Arfog sydd yn amlinellu'r rhwymedigaeth foisol rhwng y Wlad, y Llywodraeth a'r Lluoedd Arfog ar lefel leol.
- 2.2 Pwrpas y Cyfamod Cymunedol hwn yw annog cefnogaeth ar gyfer y Gymuned Lluoedd Arfog sydd yn gweithio ac yn byw yn Ynys Môn ac i gydnabod a chofio'r aberth a wnaed gan Aelodau'r Gymuned Lluoedd Arfog, yn arbennig y rheini sydd wedi rhoddi eu bywydau. Mae hyn yn cynnwys personél y presennol a'r gorffennol, eu teuluoedd a'i gweddwon ar Ynys Môn.
- 2.3 I Gyngor Sir Ynys Môn a Medrwn Môn, mae'r cyfamod cymunedol yn gyfle i ddefnyddio ei gwybodaeth, profiad ac arbenigedd i ddarparu cymorth a chyngor i Aelodau'r Gymuned Lluoedd Arfog. Mae'n gyfle hefyd i adeiladu ar y gwaith da a wnaed ar fentrau eraill megis y Llwybr Lles
- 2.4 Yn achos y Gymuned Lluoedd Arfog, mae'r Cyfamod Cymunedol yn annog integreiddio bywyd yn y Lluoedd Arfog i fywyd sifilaidd ac yn annog aelodau o'r Gymuned Lluoedd Arfog i help eu cymuned leol.

Rhan 3: Amcanion a Bwriad Cyffredinol

Amcanion y Cyfamod Cymunedol

- 3.1 Mae'r Cyfamod Cymuned Lluoedd Arfog yn mynd law yn llaw gydag egwyddorion y Cyfamod Lluoedd Arfog sy'n diffinio'r egwyddorion parhaus a chyffredinol a ddylai rheoli'r berthynas rhwng y Wlad, y Llywodraeth a'r Gymuned Lluoedd Arfog.
- 3.2 Y nod yw annog yr holl bartïon mewn cymuned i gynnig cefnogaeth i'r Gymuned Lluoedd Arfog leol a'i gwneud hi'n haws i bersonél y Lluoedd Arfog ei teuluoedd a chyn filwyr i gael at y cymorth a'r gefnogaeth sydd ar gael gan y weinyddiaeth amddiffyn, darparwyr statudol a'r sector elusenol a'r gwirfoddol. Mae'r sefydliadau hyn eisoes yn gweithio gyda'i gilydd mewn partneriaeth ar lefel leol.
- 3.3 Bwriedir i'r cynllun fod yn drefniant deuffordd ac anogir y Gymuned Lluoedd Arfog i wneud pob peth a fedrant i gefnogi eu cymuned ac i hyrwyddo gweithgareddau sydd yn integreiddio'r Gymuned Lluoedd Arfog i fywyd sifilaidd.

Rhan 4: Mesurau

- 4.1 Bydd Cyngor Sir Ynys Môn a Medrwn Môn yn sefydlu llyfrgell ar lein o wasanaethau gyda chylch gorchwyl i ddarparu cymorth a chefnogaeth i Aelodau'r Gymuned Lluoedd Arfog. Bydd y llyfrgell gwasanaeth ar gael i Aelodau'r Gymuned Lluoedd Arfog i ddod o hyd i'r cymorth y maent eu hangen ac fe'i defnyddir gan Staff y Cyngor a chan y Sector Gwirfoddol fel adnodd cyfeirio.
- 4.2 Bydd Cyngor Sir Ynys Môn a Medrwn Môn yn cyhoeddi un rhif ffôn gwasanaeth sengl ar gyfer y Gymuned Lluoedd Arfog ac yn annog y gymuned honno i nodi ei statws fel y gellir darparu'r holl wybodaeth sydd ar gael gan y Cyngor a sefydliadau eraill. Bydd Cyngor Sir Ynys Môn a Medrwn Môn yn dynodi Swyddog ar gyfer ymgynghori gyda'r Lluoedd Arfog o ran cwrdd ag amcanion y Cyfamod Cymunedol hwn.
- 4.3 Bydd Cyngor Sir Ynys Môn a Medrwn Môn yn cynnal adolygiad o'i wasanaethau ac yn gweithredu ar unrhyw welliannau a nodir er budd y Gymuned Lluoedd Arfog o fewn yr adnoddau sydd ar gael.
- 4.4 Bydd Cyngor Sir Ynys Môn yn ymgysylltu gyda'i bartneriaid yn y sectorau preifat, cyhoeddus a gwirfoddol yn ychwanegol at Milwyr wrth Gefn, y Fyddin Diriogaethol a Lluoedd y Cadetiaid i nodi cyfleoedd i gwrdd ag amcanion y Cyfamod Cymunedol ac i geisio datblygu prosiectau cymunedol i wella cyfleusterau a gwasanaethau cefnogaeth i'r Gymuned Lluoedd Arfog.
- 4.5 Bydd y sawl sydd yn llofnodi'r Cyfamod Cymunedol hwn yn ymrwymo i fod yn Aelodau o Fwrdd Partneriaeth ar y cyd sef 'Partneriaeth Cyfamod Cymunedol Lluoedd Arfog Ynys Môn'. Bydd y Bwrdd yn cyfarfod o leiaf tair gwaith y flwyddyn.

4.6 **Personél Cyswllt a Rhifau Ffôn**

Tîm Cyfamod y Weinyddiaeth Amddiffyn DCDS (Personél a Hyfforddi)

Enw Cyswllt:

Teitl:

Rhif ffôn:

Cyfeiriad:

Cynrychiolydd yn y Gwasanaeth Cyswllt

Cyswllt:

Rhif Ffôn

Cyfeiriad:

Cyngor Sir Ynys Môn

Cyswllt:

Rhif Ffôn:

Ffacs:

Cyfeiriad: Cyngor Sir Ynys Môn
Swyddfeydd y Cyngor
Llangefni
Ynys Môn
LL77 7TW

Llofnodwyr

Llofnodwyd:

Llofnodwyd:

Enw:

Enw:

Swydd:

Swydd: Arweinydd y Cyngor

**Llofnodwyd ar ran y Gymuned Lluoedd
Arfog**

**Llofnodwyd ar ran Cyngor Sir Ynys
Môn**

Dyddiad:

Dyddiad:

Llofnodwyd:

Llofnodwyd:

Enw:

Enw:

Swydd:

Swydd:

Llofnodwyd ar ran Medrwn Môn

Llofnodwyd fel sefydliad Partner

Dyddiad:

Dyddiad:

